

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Antonini Diana Panormitani, Cler. Reg. & S. Officij
in Regno Sicil. Consultoris, Practicæ Resolutiones
Lectissimorum Casuum**

Diana, Antonino

Antverpiæ, 1645

Confessio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41753

25 Si pœnitens non denuntiavit, sed Confessarius aliunde accusatus fuit, & conuictus abiuravit pro eâdem illâ sollicitatione, non tenetur ampliùs denuntiare. Soufa & alij 3. *ibid. res. 49. & p. 1. tr. 4. res. 26.* Quòd si postea pergeret sollicitare, denuntianda esset vtraque sollicitatio, & hæc & præterita, pro qua fuerat punitus. Freitas *p. 4. tr. 5. res. 21.*
26 Post Bullam Gregorij XV. possunt Episcopi de hoc crimine cognoscere. Bonacin. & alij 3. *p. 1. tr. 4. res. 29.* In regnis tamè ubi est Inquisitio Hispanica non possunt separatim ab Inquisitoribus de eo cognoscere, sicut non possunt de ceteris causis fidei. Molina & alij 4. Imò & in locis in quibus non est illa inquisitio, etsi possunt Episcopi de causâ cognoscere, non tamen ferre sententiâ sine Inquisitoribus, non tantum condênatoriam (Molin. & alij 6.) sed etiam absolutoriam. Azor & alij 5. quamvis hoc posterius alij negent. Molina & alij 2. *p. 4. tr. 5. res. 52. & 53.*

Confessio.

1 **C**onfessio quocumque fine fiat, etiam venialiter malo, non redditur inde inualida quamdiu suscipiens

H 3

per

per hoc non peccat mortaliter. Vasq.
& Soto. p. 4. tr. 4. ref. 212.

2 Quando quis confitetur peccata
olim confessa, tenetur elicere nouum
dolorem: (Henriq. & Filliuc.) quamuis
contrarium teneant Ledesma & Io. de
la Cruz. p. 3. tr. 4. ref. 116.

3 Probabilius est, ad remissionem pec-
catorum venialium extra Sacramen-
tum Pœnitentiæ in iustis sufficere attri-
tionem cum proposito illa vitandi in
posterum. Suarez & alij 2. in confes-
sione verò sufficit si doleat tantum de
aliquo, cum proposito illud vitandi,
quia vnum peccatum veniale remitti
potest sine alio. *ibid.* ref. 117.

4 Si pœnitens post narrata peccata
eliciat actum doloris, & dicat: *Doleo de
peccatis narratis*, & petat absolutio-
nem; hæc sola verba sufficiunt ad ve-
ram rationem confessionis quæ est pars
essentialis Sacramenti Pœnitentiæ. Bo-
nac. *ibid.* ref. 134.

5 Attritio de peccatis ob malum tem-
porale, quatenus id prouenit à Deo,
est sufficiens ad confessionem, & eius
effectum; non verò si est ob malum
temporale, vt aliunde eueniens, vel
euenturum, & sine respectu ad Deum.

Murtad.

Hurtad. & alij 2. p. 4. tr. 4. ref. 193.

6 Qui vesperi examinans conscientiam elicit dolorē de peccatis, proponens sequenti die confiteri, et si nullum de nouo dolorem tūc eliciat, valida est confessio. Præpos. Imò quantouis tempore præcesserit dolor, sufficiet quamdiu non fuit retractatus. Hurtad. part. 5. tr. 14. ref. 67.

7 Potest dari confessio valida, sed informis, nō solūm ex defectu examinis, sed etiam ex defectu doloris. D. Thom. & alij 11. p. 2. tr. 17. ref. 31. & part. 3. tr. 4. ref. 65. Quare non tenetur tunc pœnitens eadem peccata iterum confiteri, sed ea tantūm quæ omisit, & negligentiam, per quam sunt omissa. *ibid.*

8 Ad effectum Sacramenti Pœnitentiæ consequendum, sufficit implicitum propositum nō peccandi in posterum, quod in ipsā detestatione peccatorum virtualiter continetur: quare si quis occupatus, vel in conscientia examinanda, vel in vitā antea etā detestanda, vel in Dei misericordia imploranda, vel in amore Dei excitando, non cogitet actu dicens, *Volo abstinere à peccatis*, sed bonā fide eat ad confessionem, verè est contritus, quia in illis actibus suprā me-

moratis includitur sufficiens propositum vitæ emendandæ. Granad. & Sylt multò magis id sufficit quando qui in articulo mortis confitetur. Suar. & alij p. 3. tr. 4. ref. 119. & p. 5. tr. 14. ref. 66. & p. 6. tr. 7. ref. 34.

9 Confessio per litteras valida est, quoties pœnitens ignorat decretum Clementis VIII. aliàs enim sic confitendo peccaret, sed quamuis confessarius illud sciret, adhuc validè absolueret. Gammach p. 5. tr. 14. ref. 60.

10 Si quis prohibitus verecundiâ, non auderet peccata ore confiteri, non peccaret mortaliter, si per scriptum præfenti Sacerdoti confiteretur. Vasq. & alij 5. Item si ægrotus præ gutturis & faucium dolore ægrè posset confiteri, posset autem faciliùs per schedam, omnino esset absoluendus; quia consuetudo ore confitendi, non obligat tam grauitè. Layman. p. 3. tr. 4. ref. 127.

11 Neque in Paschate, neque in articulo mortis tenetur per scriptum confiteri, qui aliter nõ potest: quia hic confitendi modus de se est publicus. Henricq. & alij 10. quamuis contrarium probabile sit. Granad. & alij 3. *ibid* ref. 128. & p. 5. tr. 6. ref. 4. vti & per interpretem confit

confiteri, nemo tenetur: est enim aliquo modo publica confessio. At si ægrotus probabiliter dubitat, an habeat contritionem, tenetur ex caritate sui per interpretem confiteri, si aliter nequit, ne se exponat periculo dānationis (Vasq. & alij 5.) Potest tamen subdicere peccata maioris infamiæ; imò, potest confiteri aliqua venialia in specie, & generatim omnia mortalia (Coninc & Melles.) Tamen in eo statu consulendum est omnia peccata confiteri, quia interpretis tenetur seruire sigillum, & de contritione semper est dubitandum. *part. 3. tr. 4. ref. 129. & p. 5. tr. 3. ref. 71. & 72.*

12 In nullā necessitate confessio facienda est laico, nisi fortè consilij causā, vel simili. Vnde mos nautarum, quo sibi mutuo tunc confiteri solent, tamquam abusus tollendus, sed potius de contritione tunc cogitent. Fagund. & alij 3. *p. 5. tr. 3. ref. 73.*

13 Pœnitens qui labilis est memoriæ, non tenetur scribere peccata: quia etsi iubemur præmittere sufficiens cōscientiæ examen; non tamen conseruare memoriā peccatorum. Vasq. & alij 4. *p. 2. tr. 17. ref. 46.* neque post mediocrem adhibitā in eo diligentiam, tenetur vl-

terius de antea actâ vitâ cogitare; quod si quid occurrat, quod non videatur explicatum in confessione, poterit sibi persuadere, illud cum ceteris fuisse memoratum. Sancius *p 3 tr. 4. ref. 107.*

14 Qui accedit ad Confessarium, generalem confessionem facturus, non tenetur aperire omnia peccata mortalia. Henriq. Quod si non vult Confessario manifestare se aliquod peccatum commississe ab ultimâ confessione, potest illud confiteri inter alia prius confessâ. Bonacin. *ibid. resol. 86. & 62.*

15 Qui duos habet Confessarios, quorum alteri confitetur mortalia, alteri venialia, non peccat: est enim confessio integra, neque est vera hypocrisis, neque mendacium; Suarez & alij 5. Per accidens posset esse mortale, si ob hanc causam poenitens maneret in occasione peccati mortalis. *ibid. ref. 132.*

16 Qui solum meminit se peccasse mortaliter, speciem autem peccati non recordatur, potest illud in genere confiteri: est enim sufficiens materia absolutionis. Coninc & alij. *ibid. ref. 66.*

17 Quando multis imminet periculum vitæ, ut in naufragio, bello, peste, &c. possunt omnes simul aliqua pecca-

ta confiteri; aut si periculum aliud non permittat, signo aliquo significare se peccasse in communi, & dolorē ostendere, & sic omnes simul vnicā formā absolui: talis enim confessio est formaliter integra Coninck & alij 4. p. 2. tr. 16. ref. 41. & p. 5. tr. 3. ref. 71.

18 Habens casus reseruatos urgente necessitate communicandi, ad vitandam grauem infamiam, potest confiteri non reseruata, & reticere reseruata: (Soto & alij 3.) vel potest elicere actum contritionis, & sic communicare absque confessione. Sancius & alij 3. Sin peccata reseruata habeant annexā excomm. potest conteri, & sic communicare; (Vasq. & alij 7.) vel si est tantum attritus, potest confiteri inferiori Sacerdoti non reseruata. Villalob. & alij p. 3. tr. 5. ref. 68. & tr. 4. ref. 104. & p. 5. tr. 13. ref. 10.

19 Cū omnes contumeliæ sint eiusdem speciei, & conueniant in ratione formali, quæ est intentio ladendi alterius famam, satis est in confessione dicere: *Toties contumeliā affeci meum proximum; nec necesse est addere: Illum vocaui ebrium, scurrā, furem, &c.* Azor. & alij 6. Idem dicendum de iudiciis teme-

temerariis vel detractionibus. *p. 1. tr. 1. res. 28. & p. 3. tr. 4. res. 67.*

20 Peccatum odij videtur vnius tantum esse speciei; quare sufficit vt poenitens dicat se toties odisse proximum neque opus est explicare an illud odij versetur circa famam, diuitias, &c. Quod licet mala volita specie differant; tamen optantur sub vnâ ratione formali, quod est odium proximi: Bonacin. & Ledema. Quamuis contrarium sit etiam probabile, quod docent Suar. & Sylu. *p. 1. tr. 7. res. 30 & p. 3. tr. 4. res. 67.*

21 Qui integro anno non restituit, vel legit horas Canon. satisfacit hoc dicendo in confessione, etsi aliquoties inter annum doluerit de culpâ, & statuerit recitare, vel restituere. *Granad. p. 5. tr. 1. res. 55.*

22 Quando repetitur sæpius eadem peccandi voluntas, sunt plura numeranda peccata in confessione exprimenda, si interrupta fuerit illa voluntas naturalis obliuione, quod tamen quidam negant (Homob. & alij 4.) seu contrariâ voluntate. Bonacin. & alij. *p. 3. tr. 4. res. 95.*

23 In eodem actu physico inueniri possunt plura numero peccata in confessione explicanda. Ita qui statuit peccata

totam

totam Quadragesimam non ieiunare,
 tot peccata committit, quot sunt dies
 Quadragesimæ. Qui eodem verbo lædit
 grauitè famam trium, tria committit.
 Qui vnico verbo quatuor ad peccan-
 dum inducit, quatuor committit. Con-
 iugatus cum alterius vxore adulterium
 committens, contra iustitiam bis pec-
 cat. Vasq. & alij 6. Qui vno ictu occidit
 tres clericos, in tres excomm. incurrit:
 fecus autem qui ter eundem clericum
 percutit. Molina, Salas, & alij. Non est
 tamen improbable obiecta numero
 diuersa, non multiplicare peccata, sed
 tantùm aggrauare; & ideo non esse ne-
 cessariò confitenda. Megal. & alij. *ibid.*
res. 67. & 164. & p. 1. tr. 7. res. 17.

24. Duratio temporis non est in con-
 fessione aperienda quatenus est circum-
 stantia aggrauans, sed quatenus pœni-
 tens per illam circumstantiam declarat
 numerum peccatorum, quæ v. g. com-
 misit per annum, quando aliter com-
 modè explicari non potest. Vasq. & Ze-
 rol. Imò docet Zanard. non esse opus
 vt qui totâ nocte cum amasiâ fuit, di-
 cat quoties sit fornicatus, sed sufficere
 si dicat, & feci quod potui; modò non
 habuerit interruptionem mentis, vel
 operis

operis, sed fallitur. *p. 1. tract. 7. ref. 39. & p. 3. tr. 4. ref. 67.*

25 Peccator qui diu fuit in malo statu, & cōsuetudine inueteratā alicuius peccati, ita vt non possit designare numerum, satisfacet declarando tempus quod vixit in tali statu. Tamen meretrix debet, etiam præcipuas species peccatorum enumerare, vt si peccauit cum sacerdote, cum coniugato, cum affine &c. Suar. & alij 5. Hinc infertur, non esse cogendos rusticos ad priores confessiones repetendas factas sine specificatione, numero, & diligentia. Henricus & Fagund. *p. 3. tr. 4. ref. 89.*

26 Qui sepius vouit, aut iurauit se aliquid facturum, violando votum aut iuramentum, vnum tantum peccatum committit. Fagund. *ibid. ref. 90.*

27 Qui voto, vel præcepto prohibito est ludere, si totā nocte cum quatuor vel quinque ludat, non nisi vnicuius committit peccatum. Azor. & Sancio *p. 4. tr. 4. ref. 45.*

28 Si quis sine interruptione moræ multoties osculetur pudenda alicuius femine, vel pueri, sufficit vt in confessione dicat, Osculatus sum solutam, vel puerum; & nō est opus explicare, quod

tali
tibu
cur
29
foli
ma
aliqu
riat
30
ticu
me
exp
tum
exe
& p
sup
est
&
He
31
rur
cor
in
illa
me
net
32
tia
tal
tal

talis tactus, vel osculum fuerit in partibus pudendis; quia hæc est tantum circumstantia aggrauans *p. 3. tr. 4. ref. 225.*

29 Qui fornicatus est, si in confessione solum dicat: commisi graue peccatum in materiam castitatis cum soluta, per tantum aliqui eum probabiliter satisfacere. Turrian. sed an ita sit, alij iudicent. *ib. ref. 88.*

30 Testis simul rogatus de pluribus articulis sub iuramento, & in omnibus mentitus, non tenetur in confessione id explicare; quia tantum est vnum peccatum. Quod etiam procedit quando vel execrationes, & iuramenta per Deum, & per Sanctos, vel scripturas publicas super eadem re multiplicat, satis enim est dicere, *Transgressus sum iuramentum, & non adimplevi quandam obligationem.* Henric. *p. 1. tr. 7. ref. 40.*

31 Qui bona fide maiorem peccatorum mortalium numerum expressit in confessione, non tenetur illum errorem in proximam confessionem accusare: quia illa confessio fuit integra: quippe in numero maiori minor numerus continetur. Bonacin. *p. 2. tr. 17. ref. 25.*

32 Si quis post diligentem conscientiae discussionem dubius manet, an mortaliter peccauerit, & in neutram partem

tom

tem inclinatur, debet peccatum illud sub
 dubio confiteri. Suarez, & alij 14. et
 quidam contrarium probabile putant.
 Præpos. & alij. quod tamen probabile
 non est. Aliud est si probabiliter iudi-
 caret se vel non commisisse peccatum
 vel non esse mortale, vel se esse con-
 fessum, tunc enim ad nihil teneretur,
 quamvis contrarium iudicaret proba-
 bilius. Mærat. & alij p. 3. tr. 4. ref. 60. &
 p. 4. tr. 3. ref. 5. & p. 5. tr. 14. ref. 113. & p. 6.
 tr. 6. ref. 32.

33 Qui confessus de peccato ut du-
 bio postea comperit se illud commisisse
 se, tenetur illud in confessione aperire
 ut certum. Quidam tamen in contra-
 rium inclinatur. Lugo & Bresser. Sed hoc
 non procedunt quando pœnitens in-
 tegrè confessus est quod fecit, dubitatur
 tamen an esset mortale. Sanchez &
 Turriâ p. 3. tr. 4. ref. 91. & p. 6. tr. 6. ref. 31.

34 Qui mentitur se veniale peccatum
 admisisse, quod est tota materia con-
 fessionis, peccat mortaliter: quia reddit
 Sacramentum nullum. Suarez & alij
 10. quamvis contrarium affirmet Phi-
 lippus Faber. *ibid.* ref. 96.

35 Qui per ignorantiam omisit aliquid
 quod peccatum in confessione, eò quod
 erro

erroneè putaret non esse tale, si postea sciuerit illud esse mortale, etsi error vincibilis fuerit, non tenetur repetere priorem confessionem, sed tantum cōfiteri quod fuit omissum. Vasq. & alij 4. Item si post confessionem aliquam inuvalidam fecit quis debitè aliquas intermedias, in quibus tamen ex obliuione non est confessus defectum inuvalidæ confessionis, non est opus omnes priores confessiones reiterare, sed sufficit solum defectum nullitatis, & peccata in ea confessione explicata aperire; quia confessiones intermediæ validæ fuerunt. Vasquez & Sancius. *ibid. ref. 108.*

36 Si pœnitens bonâ fide sua peccata aperuit, & culpa in solo Cōfessario resedit ob surditatem, somnolentiam, aut animi euagationem, absolutio data valida est: si tamē postea cognoscat, vnum vel plura peccata mortalia non fuisse à Confessario intellecta, debet ea sola cum aliis postea commissis, in sequenti confessione iterum explicare. Henriq. & Layman. *ibid. ref. 109.*

37 Qui bonâ fide confessus est Sacerdoti valdè ignoranti, nō tenetur postea confessionem iterare. Secūs autem si de industriâ quæsiuit Confessarium

I

igna-

130 *Confessionis praeceptum.*

ignatum, & insufficientem. Henric. & Sanch. *ibid.* *res.* 121. & *p. 5. tr. 14. res.* 22.

38 Non videtur iteranda confessio facta Confessario intruso, qui cum falsis literis se gerit pro Parocho: quia ex errore communi confertur iurisdictione, etiam sine titulo colorato. Pontius & alij 2. Hinc si poenitens sciat Confessarium non habere iurisdictionem, quod ipse Confessarius & populus ignorant, poterit ab illo petere absolutionem, quae validè conferetur. *p. 3. tr. 4. res.* 122.

Vide *Circumstantia. Confessarius.*

Confessionis praeceptum.

1 **S**urdus & mutus tenetur confiteri per signa: imò quando obligatur praeceptum, potest absolvi etiam si nullum peccatum ex eius signo intelligi possit, modò significetur dolor. quod a fortiori procedit in articulo mortis. Fernand. Imò teneretur quiuis in illis casibus confiteri per signa, quando Confessarius esset surdus. Hurtad. *p. 5. tr. 6. res.* 3. & 19.

2 Nullus ob periculum obliuiscendi multa peccata mortalia, tenetur iure diuino ante annum confiteri. Henric. & alij *p. 3. tr. 4. res.* 155.